

Dohovor proti dopingu Rady Európy (TDO)

Svetová antidopingová agentúra (WADA)

Svetový antidopingový kódex

ZOZNAM

ZAKÁZANÝCH LÁTOK A METÓD 2011

MEDZINÁRODNÁ NORMA

Oficiálny text *Zoznamu zakázaných látok a metód* aktualizuje Svetová antidopingová agentúra (WADA) a je publikovaný v angličtine a francúzštine. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi anglickou a francúzskou verziou bude určujúca anglická verzia.

V prípade akýchkoľvek nezrovnalostí medzi oficiálnym textom a slovenskou verziou je rozhodujúce anglické znenie.

Tento zoznam je platný s účinnosťou od 1. januára 2011.

ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTKO A METÓD 2011 SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KÓDEX

Platný od 1. januára 2011

Všetky *Zakázané látky* budú považované za „*Špecifické látky*“
okrem látok zo skupín S1, S2.1 až S2.5, S.4.4 a S6.a,
a *Zakázaných metód* M1, M2 a M3.

TRVALO ZAKÁZANÉ LÁTKY A METÓDY (POČAS SÚŤAŽE AJ MIMO SÚŤAŽE)

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S0. NEZAVEDENÉ LÁTKY

Všetky farmakologické látky, ktoré nie sú zaradené do žiadnej z nasledujúcich skupín Zoznamu zakázaných látok a metód, a ktoré nie sú aktuálne schválená žiadnym vládny m regulačným orgánom pre liečebné použitie u ľudí (napr. látky v predklinickom alebo klinickom skúšaní alebo pri jeho prerušení) sú zakázané po celý čas.

S1. ANABOLICKÉ LÁTKY

Anabolické látky sú zakázané.

1. Androgénne anabolické steroidy (AAS)

a. Exogénne* AAS, zahrňujúce:

1-androsténdiol (5 α -androst-1-én-3 β ,17 β -diol); **1-androsténdión** (5 α -androst-1-én-3,17-dión); **bolandiol** (19-norandrosténdiol); **bolasterón**; **boldenón**; **boldión** (androsta-1,4-dién-3,17-dión); **danazol** (17 α -etynyl-17 β -hydroxyandrost-4-én[2,3-d]isoxazol); **dehydrochlormetyltestosterón** (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **desoxymetyltestosterón** (17 α -metyl-5 α -androst-2-én-17 β -ol); **drostanolón**; **etylestrenol** (19-nor-17 α -pregn-4-én-17-ol); **fluoxymesterón**; **formebolón**; **furazabol** (17 β -hydroxy-17 α -metyl-5 α -androstano[2,3-c]-furazán); **gestrinón**; **4-hydroxytestosterón** (4,17 β -dihydroxyandrost-4-én-3-ón); **kalusterón**; **klostebol**, **mestanolón**; **mesterolón**; **metandienón** (17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **metandriol**; **metasterón** (2 α , 17 α -dimetyl-5 α -androstán-3-ón-17 β -ol); **metenolón**; **metyldienolón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9-dién-3-ón); **metyl-1-testosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metyl-5 α -androst-1-én-3-ón); **metylnortestosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestr-4-én-3-ón); **metyltrienolón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9,11-trién-3-ón); **metyltestosterón**; **mibolerón**; **nandrolón**; **19-norandrosténdión** (estr-4-én-3,17-

dión); **norboletón**; **norklostebol**; **noretandrolón**; **oxabolón**; **oxandrolón**; **oxymesterón**; **oxymetolón**; **prostanazol** (17β-hydroxy-5α-androstano[3,2-c]pyrazol); **quinbolón**; **stanozolol**; **stenbolón**; **1-testosterón** (17β-hydroxy-5α-androst-1-én-3-ón); **tetrahydrogestrinón** (18α-homo-pregna-4,9,11-trién-17β-ol-3-ón); **trenbolón** a iné látky s podobnou chemickou štruktúrou alebo podobnými biologickými účinkami.

b. Endogénne AAS, pokiaľ sú podané exogénne:**

androsténediol (androst-5-én-3β,17β-diol); **androsténdión** (androst-4-én-3,17-dión); **dihydrotestosterón** (17β-hydroxy-5α-androstán-3-ón); **prasterón** (dehydroepiandrosterón, DHEA); **testosterón** a nasledujúce metabolity a izoméry:

5α-androstán-3α,17α-diol; **5α-androstán-3α,17β-diol**; **5α-androstán-3β,17α-diol**; **5α-androstán-3β,17β-diol**; **androst-4-én-3α,17α-diol**; **androst-4-én-3α,17β-diol**; **androst-4-én-3β,17α-diol**; **androst-5-én-3α,17α-diol**; **androst-5-én-3α,17β-diol**; **androst-5-én-3β,17α-diol**; **4-androsténediol** (androst-4-én-3β,17β-diol); **5-androsténdión** (androst-5-én-3,17-dión); **epi-dihydrotestosterón**; **epitestosterón**; **3α-hydroxy-5α-androstán-17-ón**; **3β-hydroxy-5α-androstán-17-ón**; **19-norandrosterón**; **19-noretiocholanolón**.

2. Iné anabolické látky sú najmä:

klenbuterol, **selektívne modulátory androgénových receptorov (SARMs)**, **tibolón**, **zeranol**, **zilpaterol**.

Pre účely tejto časti (skupina S1):

* "exogénny" sa vzťahuje na látku, ktorú ľudský organizmus nedokáže produkovať prirodzeným spôsobom.

** "endogénny" sa vzťahuje na látku, ktorú ľudský organizmus dokáže produkovať prirodzeným spôsobom.

S2. PEPTIDOVÉ HORMÓNY, RASTOVÉ FAKTORY A PRÍBUZNÉ LÁTKY

Zakázané sú nasledujúce látky a ich uvoľňujúce faktory:

- 1. látky stimulujúce erytropoézu [napr. erythropoetín (EPO), darbepoetín (dEPO), stabilizátory hypoxiou indukovateľných faktorov (HIF), metoxypolyetylénglykol-epoetín beta (CERA), peginesatide (hematid)];**
- 2. choriogonadotropín (CG) a luteinizačný hormón (LH) u mužov;**
- 3. inzulíny;**
- 4. kortikotropíny;**
- 5. rastový hormón (GH), inzulínu podobný rastový faktor 1 (IGF-1), mechano rastové faktory (MGFs); rastový faktor odvodený z krvných doštičiek (PDGF), fibroblastové rastové faktory (FGFs), vaskulárno-endoteliárny rastový faktor (VEGF) a hepatocytový**

rastový faktor (HGF), rovnako aj akékoľvek iné rastové faktory ovplyvňujúce syntézu/degradáciu bielkovín svalov, šliach a väziva, vaskularizáciu, využitie energie, regeneratívnu kapacitu alebo ovplyvňujúce typ svalových vlákien;

a ďalšie látky s podobnou chemickou štruktúrou alebo podobnými biologickými účinkami.

S3. BETA-2 AGONISTY

Všetky prípravky s obsahom beta-2 agonistov (vrátane ich oboch prípadných optických izomérov) sú zakázané, okrem salbutamolu (maximálne 1600 mikrogramov za 24 hodín) a salmeterolu, ak sa podávajú v inhalačnej forme v súlade s liečebným režimom doporučeným výrobcom.

Prítomnosť salbutamolu v moči v koncentrácii vyššej ako 1000 ng/ml nebude považovaná za zamýšľané terapeutické použitie, ale bude považovaná za nepriaznivý analytický nález, pokiaľ športovec nepreukáže riadeným farmakokinetickým sledovaním, že abnormálny výsledok bol spôsobený použitím terapeutickej dávky (maximálne 1600 mikrogramov v priebehu 24 hodín) inhalačným podaním salbutamolu.

S4. HORMONÁLNE ANTAGONISTY A MODULÁTORY

Nasledujúce skupiny látok sú zakázané:

- 1. Inhibítory aromatázy** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **aminoglutetimid; anastrozol; androsta-1,4,6-trién-3-17-dión (androstatriéndión); 4-androstén-3,6,17-trión (6-oxo) ; exemestán, formestán; letrozol; testolaktón.**
- 2. Selektívne modulátory estrogénových receptorov (SERMs)** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **raloxifén, tamoxifén, toremifén.**
- 3. Iné antiestrogénne látky** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **cyklofenil, fulvestrant, klomifén.**
- 4. Látky modifikujúce funkcie myostatínu** zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **inhibítory miostatínu.**

S5. DIURETIKÁ A INÉ MASKOVACIE LÁTKY

Maskovacie látky sú zakázané. Zahŕňajú:

diuretiká, dezmpresín, expandéry plazmy (napr.: **glycerol**; intravenózne podanie **albumínu, dextránu, hydroxyetylškrobu a manitolu**), **probenecid** a iné látky s podobnými biologickými účinkami.

Diuretiká zahŕňajú:

acetazolamid, amilorid, bumetanid, furosemid, chlortalidón, indapamid, kanrenón, kyselina etakrynová, metolazón, spironolaktón, tiazidy (napr.: **bendroflumetiazid, hydrochlorotiazid, chlorotiazid**), **triamterén**, a iné látky s podobnou chemickou štruktúrou alebo podobnými biologickými účinkami (okrem drosperinónu, pamabrómu, dorzolamidu pri lokálnom podaní a brinzolamidu, ktoré nie sú zakázané).

Použitie akéhokoľvek množstva látky, ktorá zohľadňuje prahovú hodnotu (napr. salbutamol, morfín, katín, efedrín, metylefedrín a pseudoefedrín), *počas súťaže* alebo *mimo súťaže* (podľa ich zaradenia) súčasne s diuretikom alebo inou maskovacou látkou vyžaduje doručenie osobitej therapeutickej výnimky pre túto substanciu, okrem therapeutickej výnimky udelennej pre diuretikum alebo maskovaciu látku.

ZAKÁZANÉ METÓDY

M1 . ZVYŠOVANIE PRENOSU KYSLÍKA

Zakazuje sa:

1. Krvný doping vrátane použitia vlastnej (autológnej), homológnej alebo heterológnej krvi alebo produktov červených krviniek a im podobných produktov akéhokoľvek pôvodu.
2. Umelé zvyšovanie pľúcneho prestupu, prenosu alebo prísunu kyslíka zahrňujúce, ale nie s obmedzením len na ne: **perfluorované chemikálie, efaproxiral (RSR13), modifikované hemoglobínové prípravky** (napr.: náhrady krvi na báze hemoglobínu, mikrokapsulové hemoglobínové produkty). **Kyslík nie je zakázaný.**

M2. CHEMICKÁ A FYZIKÁLNA MANIPULÁCIA

1. *Falšovanie* alebo *pokus o falšovanie*, za účelom porušiť integritu a platnosť vzoriek odobratých pri *dopingových kontrolách* je zakázané. Patrí sem, ale nie s obmedzením len na ne: cievkovanie, náhrada, zámena a/alebo znehodnotenie moču (napr.: proteínáza).
2. Intravenózne infúzie sú zakázané okrem tých, ktoré boli riadne podané v priebehu hospitalizácie alebo počas klinických vyšetrení.
3. Postupné odobratie, manipulácia a opätovné podanie celej krvi do krvného riečišťa je zakázané.

M3. GÉNOVÝ DOPING

Z dôvodu možnosti zvýšenia športového výkonu je zakázané:

1. Transfer nukleových kyselín alebo úsekov nukleových kyselín
2. Použitie normálnych alebo geneticky modifikovaných buniek
3. Použitie látok, ktoré priamo alebo nepriamo pôsobia na funkcie späté s ovplyvnením výkonu úpravou expresie génov. Napríklad agonisty receptora delta (PPAR δ) aktivované peroxizomovým proliferátorom [*Peroxisome Proliferator Activated Receptor δ (PPAR δ) agonists*] (napr.: GW 1516) a agonisty PPAR δ -AMP-aktivovanej proteínkinázovej osi (AMPK) [*PPAR δ -AMP-activated protein kinase (AMPK) axis agonists*] (napr.: AICAR) sú zakázané.

LÁTKY A METÓDY ZAKÁZANÉ POČAS SÚŤAŽE

Okrem už uvedených skupín S1 až S5 a M1 až M3 sú nasledujúce skupiny zakázané počas súťaže:

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S6. STIMULANCIÁ

Všetky stimulanciá (vrátane oboch ich prípadných optických (D- & L-) izomérov) sú zakázané, s výnimkou derivátov imidazolu na vonkajšie použitie a stimulancií obsiahnutých v Monitorovacom programe na rok 2011*.

Stimulanciá zahŕňajú:

a: Nešpecifikované stimulanciá:

adrafinil; amfepramón; amifenazol; amfetamín; amfetaminil; benfluorex; benzfetamín; benzylpiperazín; bromantán; dimetylamfetamín; etilamfetamín; famprofazón; fendimetrazín; fenetylín; fenfluramín; fenkamín; fenmetrazín; fenproporex; fentermín; 4-fenylpiracetam (karfedón); furfenorex; klobenzorex; kokaín; kropropamid; krotetamid; mefenorex; mefentermín; metamfetamín(*d*-); metyléndioxyamfetamín; metyléndioxyamfetamín; mezikarb; modafinil; norfenfluramín; *p*-metylamfetamín; prenylamín; prolintán.

Stimulancium výslovne nevyjadrené v tomto odstavci sa považuje za špecifickú látku.

b: Špecifikované stimulanciá (príklady):

adrenalín**; efedrín****; etamiván; etilefrín; fenbutrazát; fenkamfamín; fenprometamín; heptaminol; isometheptén; katín***; levmetamfetamín; meklofenoxát; metylefedrín****; metylfenidát; metylhexenamín (dimetylpentylamín); niketamid; norfenefrín; oktopamín; oxilofrín; parahydroxyamfetamín; pemolín; pentetrazol; propylhexedrín; pseudoefedrín*****; selegilín; sibutramín; strychnín; tuaminoheptán a iné látky s podobnou chemickou štruktúrou alebo podobnými biologickými účinkami.

Na účely tejto časti (skupina S6):

- * Nasledovné látky zahrnuté do Monitorovacieho programu 2011 (bupropión, fenylefrín, fenylopropanolamín, kofeín, pipradol, synefrín) sa *nepovažujú za zakázané látky*.
- ** **Adrenalín** podaný s lokálnymi anestetikami alebo jeho lokálna aplikácia (napr.: nosná, očná), nie je zakázaný.
- *** **Katín** je zakázaný, ak jeho koncentrácia v 1 mililitri moču je vyššia ako 5 mikrogramov.
- **** **Efedrín a metylefedrín** sú zakázané, ak ich koncentrácia v 1 mililitri moču je vyššia ako 10 mikrogramov.
- ***** **Pseudoefedrín** je zakázaný, ak jeho koncentrácia v 1 mililitri moču je vyššia ako 150 mikrogramov.

S7. NARKOTIKÁ

Nasledujúce narkotiká sú zakázané:

buprenorfín, dextromoramid, diamorfín (heroín), fentanyl a jeho deriváty, hydromorfón, metadón, morfín, oxykodón, oxymorfón, pentazocín, petidín.

S8. KANABINOIDY

Prírodný (napr. kanabis, hašiš, marihuana) alebo syntetický delta 9-tetrahydrokanabinol (THC) a kanabinomimetiká [napr. „Spice“ (obsahujúce JWH018, JWH073), HU-210] sú zakázané.

S9. GLUKOKORTIKOSTEROIDY

Všetky glukokortikosteroidy aplikované orálne, rektálne, intravenózne (vnútrožilovo) alebo intramuskulárne (vnútro svalovo) sú zakázané.

LÁTKY ZAKÁZANÉ V URČITÝCH ŠPORTOCH

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) je zakázaný len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch. Detekcia sa bude vykonávať dychovou a/alebo krvnou skúškou. Prahová hodnota porušenia dopingového pravidla (hematologická hodnota) je 0,10 g/l.

- Automobilový šport (FIA)

- Bowling na 9 a 10 kolokov (FIQ)
- Karate (WKF)
- Letecké športy (FAI)
- Lukostreľba (FITA)
- Motocyklový šport (FIM)
- Vodný motorizmus (UIM)

P2. BETA-BLOKÁTORY

Pokiaľ nie je stanovené inak, beta-blokátory sú zakázané len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch.

- Automobilový šport (FIA)
- Biliard a Snooker (WCBS)
- Boby, skeleton (FIBT)
- Bowling na 9 a 10 kolokov (FIQ)
- Bridž (FMB)
- Curling (WCF)
- Golf (IGF)
- Jachting (ISAF) (len súťaže s kormidelníkom)
- Letecké športy (FAI)
- Lukostreľba (FITA, IPC) (taktiež zakázané *mimo súťaže*)
- Lyžovanie/Snowboard (FIS) (skoky na lyžiach, akrobatické lyžovanie voľný štýl/U-rampa a snowboard U-rampa/ big air)
- Motocyklový šport (FIM)
- Moderný päťboj (UIPM) (pre disciplíny zahŕňajúce streľbu)
- Petanque a obdobné športy (CMSB, IPC bowls)
- Streľba (ISSF, IPC) (zakázané tiež *mimo súťaže*)
- Šípky (WDF)
- Vodný motorizmus (UIM)

- Zápasenie (FILA)

Beta-blokátory zahrňujú, ale nie s obmedzením len na ne, nasledovné látky:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, celiprolol, esmolol, karteolol, karvedilol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.